

Підготували: гарант ОП д. філол.н, завідувач кафедри Юлія Бойко
д. педагог. н, професор кафедри ГФП Катерина Скиба
к. педагог. н, доцент кафедри ГФП Оксана Сергєєва
ст. викл. Левицька Н.В.

Огляд аналогічних освітніх програм зі спеціальності 035 Філологія
(«Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова»)
Другого (магістерського) рівня вищої освіти в інших закладах вищої освіти

1. Закордонні університети:

а) англійські університети

Порівнювалися освітні програми Астонського університету, університетів Лідса Бристоля, та Суррея (Велика Британія). Аналіз відбувався як на основі вільного доступу до програм, так і за результатами проведеного дослідження доцентом кафедри ГФП Оксаною Сергєєвою «Професійна підготовка перекладачів в університетах Великої Британії».

Були зафіксовані наступні відмінності:

- тривалість навчання становить **1 рік; (у нас – 1 рік і 4 місяці);**
- програми пропонують від **155 до 210 кредитів відповідно; (у нас – 90 кредитів ECTS);**
- є опція здобути кваліфікацію **як з двох, так і з трьох робочих мов; (у нас – із двох);**
- дисципліни освітньої програми **вузькоспеціалізовані; (у нас – є дисципліни і загальної підготовки і спеціальної);**
- кількість кредитів обов'язкових дисциплін менше ніж у вибіркових; (у нас – **66 кредитів ECTS** обсяг дисциплін загальної та професійної підготовки, а вибіркові – **24 кредити ECTS**);
- відсутність загальнообов'язкових вузівських дисциплін; (у нас – так само);
- відсутність переддипломної та педагогічної практик; (у нас – обидві практики є);
- ОП містить рекомендації щодо плану навчання, однак студенти можуть самостійно скласти свій навчальний план з дисциплін освітньої програми, що вимагає від них більшої організованості; (у нас студенти формують індивідуальну траскторію навчання лише за рахунок вибіркових дисциплін).

Порівнювалися також освітні програми Державного університету Ессексу, Англія. Аналіз було виконано професором кафедри Катериною Скибою в процесі проходження стажування на кафедрі мови та мовознавства в Державному університеті Ессексу.

Були зафіксовані наступні відмінності:

✓ Назва освітньо-професійної програми MA “Translation, Interpreting and Subtitling” – програма пропонує підготовку одразу за трьома напрямками – письмовий переклад, усний переклад та субтитрування. У цьому є її унікальність. Таке поєднання дає змогу випускникам програми успішно працевлаштуватися, адже вони володіють усіма навичками перекладу, затребуваними на ринку мовних послуг.

- ✓ тривалість навчання становить **1 рік – у нас – 1 рік і 4 місяці;**
 - ✓ Комбінації мов – англійська та одна з таких мов: арабська, французька, німецька, португальська, іспанська.– У нас також дві мови вивчається – англійська та німецька – обов'язкові, інші – за вибором.
 - ✓ програми охоплює **180 кредитів ECTS;**
 - ✓ існує чітка вказівка щодо необхідного рівня володіння мовою: **не менше рівня C1 для іноземної мови;**
 - ✓ дисципліни освітньої програми **вузькоспеціалізовані;**
 - ✓ кількість освітніх компонентів – **9 – у нас 10;**
 - ✓ відсутність загальнообов'язкових дисциплін;
- Застосовуються такі методи: лекції, демонстрації, навчання через викладання іншим.**

Дисертація присвячується певній обраній темі, пов'язаній з усним чи письмовим перекладом або субтитруванням.

Програма складається з обов'язкових та обов'язкових з вибірковими компонентами компонентів, що залежать від мовної пари. На вибір запропоновано аудіовізуальний переклад, технології перекладу та постредагування, та міжкультурна комунікація: кроссмовна та кросскультурна комунікація

Перелік освітніх компонентів із кількістю кредитів:

1. Принципи письмового та усного перекладу – 15 кредитів ECTS;
2. Перекладацьке портфоліо – 15 кредитів ECTS;
3. Практика усного перекладу – 15 кредитів ECTS;
4. Технології для перекладу та постредагування – 15 кредитів ECTS або Аудіовізуальний переклад 15 кредитів ECTS або Міжкультурна комунікація: кроссмовна та кросскультурна комунікація – 15 кредитів ECTS;
5. Перекладацьке портфоліо – 15 кредитів ECTS;
6. Практика усного перекладу 15 кредитів ECTS;
7. Технології для письмового перекладу – 15 кредитів ECTS;
8. Субтитрування: принципи та практика 15 кредитів ECTS;
9. Дисертація 60 кредитів ECTS.

Велика увагу приділена навчання субтитрування та САТ-технологіям. Зокрема курс «Технології для письмового перекладу» зосереджений на вивченні програм пам'яті перекладів, програм для керування термінологією, опануванні роботою з програмою SDL Trados Studio. В рамках вивчення цього освітнього компонента студентів знайомлять з основами локалізації.

Прогресивні ідеї підготовки перекладачів, які володіють сучасними фаховими компетентностями, необхідними для успішного працевлаштування на сучасному ринку мовних послуг був використаний при розробці робочої програми дисципліни «Інформаційні технології у освіті і науці» для реалізації її на ОП «Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова»;

б) німецькі університети:

Порівнювалися освітні програми університетів Гейдельбергу, Гермесхайму, Саарбрюкену, Гіндесхайму та Лейпцигу. Аналіз відбувся як на основі вільного доступу до програм, так і за результатами проведеного дослідження Н. В. Левицькою «Структура та зміст освітніх програм професійної підготовки перекладачів в університетах Німеччини».

Були зафіксовані наступні особливості:

- назви освітньо-професійних програм МА: «Переклад. Комунікація. Мовні технології» (університет Гейдельберг), «Міжнародна комунікація та переклад» (університет Гіндесхайм), «Мова, культура, переклад» (університет Гермесхайм), «Перекладознавство» (університет Саарбрюкен), «Переклад» (університет Лейпциг);
- тривалість навчання становить 2 роки (4 семестри);
- програми пропонують 120 кредитів;
- модулізована структура навчання, яка гарантує гнучке оволодіння окремо взятим модулем, за який студенти отримують одиниці успішності, виражені у кредитах згідно з ECTS;
- є можливість здобути кваліфікацію як з двох, так і з трьох робочих мов;
- МА ОП складаються з 7 навчальних модулів (89-90) кредитів, двох модулів, в які входять письмові атестаційні іспити (9-6 кредитів) та магістерської письмової кваліфікаційної роботи (24 кредити);
- пропонуються 3 блоки дисциплін: блок мовно-перекладацьких дисциплін, блок мовно-культурологічних дисциплін, блок технічно-перекладацьких дисциплін. Кожен блок об'єднує цикли дисциплін: нормативний (обов'язковий), варіативно-нормативний та варіативний. Четвертий блок – виробничо-перекладацька практика;
- більша частина навчальних дисциплін (близько 2/3 від загальної кількості) вибіркові, що дозволяє студентам максимально орієнтуватися на сферу майбутньої професійної діяльності.
- всі МА ОП пропонують вивчення культурологічних дисциплін. Зміст культурологічних дисциплін залежить від обраної пари мов та ступеню подібності культур.

2. Українські університети

Огляд аналогічних освітніх програм зі спеціальності 035 Філологія в українських університетах

Окрім наведених вище закордонних закладів вищої освіти, де функціонують подібні програми, порівнювалися ОП університетів (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка, , Полтавський університет економіки і торгівлі), де пропонуються ОП зі спеціальності 035 Філологія (мова та література).

Зіставний аналіз провела **Гарант освітньої програми, завідувач кафедри ГФП Юлія Бойко.**

ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	Національний технічний університет «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника	Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	Полтавський університет економіки і торгівлі
Назва ОПП	«Німецько-український переклад та переклад з другої іноземної мови»	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»	“Англійська мова і література”	«Англійська мова і література»	«Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська»
Кваліфікація (освітня/ професійна)	Магістр. Філологія (Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька).	Магістр філології за спеціалізацією 035.041 «Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Магістр філології за спеціалізацією 035.041 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська. / Філолог. Викладач англійської мови та літератури, другої іноземної мови. Перекладач.	Магістр філології, викладач англійської та другої іноземної мов	Магістр філології (спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.
Відмінності	<p>1. Теоретичне навчання (74 кредити ECTS) із дисциплін у вигляді аудиторних занять (лекції, семінарські і практичні заняття) і самостійної роботи (у нас – 50 кредитів ECTS);</p> <p>2. Виконання магістерської наукової роботи за спеціальністю (7,5 кредитів ECTS) – (у нас – 10 кредитів ECTS);</p> <p>3. Проходження асистентської практики з німецької мови (8 тижнів, 6 кредитів ECTS); у нас – 3 тижні і 3 кредити ECTS;</p> <p>4. Проходження перекладацької практики з німецької мови (1,5 кредити ECTS); проходження перекладацької практики з англійської мови (1,5 кредити ECTS) – У нас аналогічно – 3 кредити ECTS).</p>	<p>1. Міждисциплінарна та багатопрофільна підготовка фахівців з філології та галузевого перекладу на основі інноваційно-дослідницької діяльності.</p> <p>2. Дослідницька практика</p> <p>3. Цикл загальної підготовки – 13 кредитів ECTS; – у нас – 12 кредитів ECTS;</p> <p>4. Цикл професійної підготовки – 28 кредити ECTS; – у нас – 38 кредитів ECTS;</p> <p>5. Практичний та дослідницький компоненти – 23 кредити ECTS) – у нас 16 кредитів ECTS).</p>	<p>1. Цикл загальної підготовки – 12 кредитів ECTS; – у нас також – 12 кредитів ECTS</p> <p>2. Цикл професійної підготовки – 24 кредити ECTS; – у нас – 38 кредитів ECTS;</p> <p>3. Вибірковий блок 12 кредитів ECTS – у нас - 24 кредити ECTS.</p> <p>4. Практична та дослідницька підготовка – 22 кредити ECTS (9 кредитів дві практики та 16,5 кредитів ECTS магістерська робота). - У нас обидва види практики по 3 кредити ECTS, магістерська робота – 10 кредитів ECTS.</p>	<p>1. Цикл загальної підготовки – 18 кредитів ECTS; – у нас – 12 кредитів ECTS;</p> <p>2. Цикл професійної підготовки – 23 кредити ECTS; – у нас – 38 кредитів ECTS;</p> <p>3. Вибірковий блок 22 кредити ECTS – у нас - 24 кредити ECTS;</p> <p>4. Практична та дослідницька підготовка – 22 кредити ECTS (по 6 кредитів практики та 10 кредитів ECTS магістерська робота). - У нас обидва види практики по 3 кредити ECTS, магістерська робота – також 10 кредитів ECTS. Є також курсова робота – 3 кредити ECTS.</p>	<p>1. Цикл професійно-орієнтованої гуманітарної та соціально-економічної підготовки – 9 кредитів ECTS, 10 %; у нас – 12 кредитів ECTS;</p> <p>2. Цикл професійної та практичної підготовки – 46 кредитів ECTS, 51,1%; у нас – 38 кредитів ECTS;</p> <p>3. Вибіркові компоненти – 22,5 кредитів ECTS, 25 %; у нас - 24 кредити ECTS;</p> <p>4. Практична підготовка – 4 кредити ECTS, 4,5 %; У нас обидва види практики по 3 кредити ECTS, магістерська робота – 10 кредитів ECTS.</p> <p>5. Підсумкова атестація – 8,5 кредитів ECTS, 9,4 %.</p>
<p>1. Може зацікавити здобувачів.</p> <p>2. Використали або плануємо використати у нашій ОП</p>	<p>Проходження асистентської практики з німецької мови (8 тижнів, 6 кредитів ECTS).</p> <p>Педагогічна та виробнича практика з німецької мови (у планах)</p>	<p>Дослідницька практика</p> <p>Науково -дослідна та педагогічна практика (комбінований характер) – використано в ОП 21 та ОП 22</p>	<p>Науково-педагогічна практика (друга іноземна мова)</p> <p>-</p>	<p>Кількість кредитів, виділених на практичну підготовку.</p> <p>Курсова робота з німецької мови</p>	<p>-</p>